

Postanowienie z dnia 28 września 2001 r.

I PZ 58/01

Od postanowienia o przekazaniu sprawy innemu organowi z powodu niedopuszczalności drogi sądowej (art. 464 § 1 KPC) przysługuje kasacja.

Przewodniczący SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Beata Gudowska, Józef Iwulski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 września 2001 r. sprawy z powództwa Kazimierzy L.-D. przeciwko Urzędowi Miasta K. o uchylenie kary upomnienia i ustalenie, na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach z dnia 10 maja 2001 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 10 maja 2001 r. Sąd Okręgowy w Kielcach odrzucił kasację pozwanego Urzędu Miasta w K. od postanowienia tego Sądu z dnia 30 stycznia 2001 r. oddalającego zażalenia obydwu stron na postanowienie Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Kielcach z dnia 21 listopada 2000 r. o stwierdzeniu niewłaściwości i przekazaniu sprawy do rozpoznania „uprawnionemu do czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu Urzędu Miasta K.”. Odrzucenie kasacji Sąd Okręgowy w Kielcach uzasadnił w ten sposób, że kasacja przysługuje tylko od postanowienia kończącego postępowanie w sprawie (art. 392 KPC), a zaskarżone postanowienie takim nie jest co powoduje niedopuszczalność kasacji (art. 393⁵ KPC).

W zażaleniu na to postanowienie strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 392 KPC przez błędne przyjęcie, iż postanowienie w przedmiocie przekazania sprawy innemu organowi nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Tymczasem - według zażalenia - takie postanowienie kończy postępowanie w sprawie na równi z odrzuceniem pozwu lub umorzeniem postępowania.

Powołując powyższy zarzut pozwany Urząd Miasta K. wniósł o uchylenie za-skarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 464 § 1 KPC odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powo-du niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym wypadku sąd przekaże mu sprawę. Nie ma racji Sąd Okręgowy uwa-żając, że przekazanie sprawy innemu organowi nie kończy postępowania w sprawie. Chodzi tu bowiem o postępowanie przed sądem, które zostaje definitywnie skończo-ne ze względu na niedopuszczalność drogi sądowej (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 1996 r., I PKN 34/96, OSNAPIUS 1997 r. nr 13, poz. 237).

Powstaje kwestia wpływu przytoczonej regulacji na zakres art. 392 KPC, we-dług którego (w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego... Dz.U. Nr 48, poz. 554), kasacja przysłu-guje od postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu, albo umorzenia postępo-wania kończących postępowanie w sprawie. Ścisła, ale także niezależna od art. 464 KPC wykładnia art. 392 KPC, istotnie prowadziłaby do uznania, że przekazanie sprawy innemu organowi nie należy do postanowień określonych w tym przepisie, od których przysługuje kasacja. Sąd Najwyższy, w składzie rozpoznającym zażalenie uznał, że przytoczone wyżej stanowisko jest nazbyt rygorystyczne, bo nie uwzględnia równoznaczności przedmiotu i skutków procesowych odrzucenia pozwu z jednej strony oraz przekazania sprawy innemu organowi - z drugiej. W obu przypadkach dochodzi do wydania postanowienia kończącego postępowanie sądowe w sprawie wobec niedopuszczalności drogi sądowej (por. art. 199 § 1 pkt 1 KPC). Wobec braku drogi sądowej, sąd stwierdza tę sytuację w formalnym postanowieniu, które zamyka możliwość merytorycznego zbadania sprawy przez sąd. Tak jest także w sprawie z zakresu prawa pracy (również z zakresu ubezpieczeń społecznych) z tą tylko zmianą, że stwierdzając niedopuszczalność drogi sądowej, sąd nie odrzuca pozwu, ale przekazuje sprawę właściwemu niesądowemu organowi. Przy identyczności przesłanki nie następuje odrzucenie pozwu, ale równoznaczne z punktu widzenia postępowania sądowego przekazanie sprawy innemu organowi. Można uważać, że przekazanie sprawy jest swoistą dla postępowania w sprawach z zakresu prawa

pracy i ubezpieczeń społecznych formą „postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu”, o którym mowa w art. 392 KPC. Zmodyfikowany w ten sposób skutek procesowy niedopuszczalności drogi sądowej stanowić powinien - z założenia - określone ułatwienie dochodzenia przez pracownika jego praw na innej drodze niż sądowa. Wykładnia art. 392 KPC w związku z art. 464 KPC uwzględniając cele odrębnego uregulowania skutków niedopuszczalności drogi sądowej nie powinna - także z tego powodu - prowadzić do ograniczenia tych środków prawnych (w tym wypadku kasacji), które przysługują według przepisów ogólnych o procesie.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy postanowił o uchyleniu zaskarżonego postanowienia (art. 393¹⁸ § 3 KPC).

=====